

Brüsszel, 2018.9.12.
COM(2018) 641 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK**

**Védelmet nyújtó Európa: az Európai Ügyészség hatáskörének a határon átnyúló
terrorista bűncselekményekre való kiterjesztésére irányuló kezdeményezés**

*Az Európai Bizottság hozzájárulása a 2018 szeptember 19-20-i
salzburgi vezetői üléshez*

„Az Európai Uniónak a terrorizmus elleni küzdelem terén is meg kell erősödnie. Az elmúlt három évben igazi előrehaladást értünk el. Azonban még mindig nincsenek eszközeink arra, hogy gyorsan reagáljunk határokon átnyúló terrorfenyegetettség esetén. [...] Véleményem szerint erőteljes érvek szólnak amellett is, hogy az európai főügyész megbízatást kapjon a határokon átnyúló terrorcselekmények üldözésére.”

Jean-Claude Juncker 2017. szeptember 13-i beszéde az Unió helyzetéről

1. Bevezetés

A terrorizmus továbbra is társadalmaink egyik legjelentősebb kihívása. A terrorcselekmények a legsúlyosabb bűncselekmények közé tartoznak, és sértik azokat az értékeket, amelyeken az Európai Unió alapul.

Egy erősebb Európának meg kell védenie polgárait, és gondoskodnia kell arról, hogy a terroristákat gyorsan bíróság elé állítsák. Az Unió helyzetét értékelő 2017. szeptemberi beszédében Juncker elnök számos intézkedést határozott meg, amelyek segítségével 2025-ig egy erősebb, egységesebb és demokratikusabb Unió felé lehet lépéseket tenni. A Bizottság nyomon követésként előterjeszti ezt a kezdeményezést, hogy kiterjessze az Európai Ügyészség hatáskörét¹ a terrorizmus nyomozására és büntetőeljárás alá vonására.

Az elmúlt években továbbra is magas maradt a terrorfenyegetettség az Európai Unióban, és továbbra is új formákat öltött. A terrorista támadások új formáinak megjelenése mellett az online propaganda és a közösségi médián keresztül történő hálózatépítés olyan hathatós eszközzé vált, amelyet a terroristák a toborzás, a radikalizáció és az adományszervezés céljára használnak az Európai Unióban². A terrorfenyegetettség olyan fennálló és hosszú távú probléma, amely átfogó és strukturális uniós választ igényel, többek között a terrorista bűncselekményekkel kapcsolatos, az egész EU-ra kiterjedő nyomozás és büntetőeljárás alá vonás tekintetében.

¹ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről.

² Az Europol Te-Sat jelentése (A terrorizmus uniós helyzetéről és alakulásáról szóló jelentés), 2018.

Az Európai Unió – tiszteletben tartva a Szerződés korlátait³ – határozottan fellépett a terrorfenyegetettség ellen, különösen a 2015. évi európai biztonsági stratégia⁴ keretében, illetve a hatékony és valódi biztonsági unió megvalósítására irányuló munka során⁵. Intézkedéseket hozott annak érdekében, hogy megfossza a terroristákat a támadásokhoz szükséges mozgástértől és eszközöktől, Uniószerzőtény bűntetendővé tegye a terrorista bűncselekményeket, javítsa a bűnüldözési információcserét a tagállamok között, felvegye a küzdelmet a radikalizáció ellen, valamint megerősítse az Unió külső határainak igazgatását. Az uniós ügynökségek, különösen az Eurojust és az Europol megerősítésre kerültek az uniós igazságügyi és rendőrségi együttműködés elősegítésében játszott szerepük terén, beleértve a terrorcselekményekkel kapcsolatos koordinációt és információcserét a nemzeti hatóságok kérésére. E közleménnyel együtt sor kerül egy rendeletjavaslat⁶ elfogadására a terrorista tartalmak online terjesztésének megakadályozására.

Bár jelentős előrelépés történt és a határon átnyúló együttműködéssel sikeresen lebonyolított ügyek valósultak meg, az Unióban e területen hiányzik az európai szintű büntetőeljárás alá vonás, amely valamennyi lépést magában foglalja a határon átnyúló terrorista ügyekben a nyomozástól a vádhatósági eljáráson át az elkövetők bíróság elé állításáig. Bár az elmúlt években nem mindegyik tagállam volt egyformán kitéve terrorfenyegetéseknek⁷, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben az egyik tagállamban a nyomozati és vádhatósági tevékenység hiányosságai a másik tagállamban vagy az Unió egészében áldozatokhoz vagy kockázatokhoz vezethetnek.

Az Európai Ügyészség hatáskörrel rendelkezik az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények tetteseivel és részeseivel szemben a nyomozásra, a vádhatósági eljárás lefolytatására és bíróság elé állításukra⁸. Az Európai Ügyészséget alapító jogi aktus, az (EU) 2017/1939 rendelet⁹ 2017. november 20-án lépett hatályba húsz tagállam¹⁰ részvételével.

³ Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 4. cikkének (2) bekezdése.

⁴ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a Régiók Bizottságának – Az európai biztonsági stratégia, COM(2015) 185 final, 2015.4.28.

⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak és a Tanácsnak az európai biztonsági stratégia megvalósítása a terrorizmus elleni küzdelem és a hatékony és valódi biztonsági unió előkészítésének érdekében, COM(2016) 230 final, 2016. április 20. A terrorizmus és egyéb biztonsági fenyegetettség elleni küzdelem terén az Európai Unióban elért előrehaladással kapcsolatos áttekintéshez lásd a biztonsági unióról szóló legújabb eredményjelentést (COM(2018) 470 final, 2018.6.13.), valamint a korábbi jelentéseket.

⁶ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelet az online terrorista tartalom terjesztésének megelőzéséről, COM (2018) 640, 2018. szeptember 11.

⁷ Vö. az Europol 2015. évi Te-Sat jelentése, 13. o., a 2016. évi Te-Sat jelentése, 15. o., a 2017. évi Te-Sat jelentése, 11. o., és a 2018. évi Te-Sat jelentése, 10. o.

⁸ Az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozó bűncselekmények fogalom meghatározását lásd: az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

⁹ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről.

¹⁰ Ausztria, Belgium, Bulgária, Horvátország, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Észtország, Finnország, Franciaország, Németország, Görögország, Olaszország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Portugália, Románia, Szlovákia, Szlovénia és Spanyolország.

Azóta két újabb tagállam csatlakozott a megerősített együttműködéshez¹¹. Folyik a munka annak érdekében, hogy az Európai Ügyészség 2020 végére teljes mértékben működőképessé váljon. Ez a kezdeményezés nem érinti az Európai Ügyészség meglévő (EU) 2017/1939 rendelet szerinti létrehozását.

2. A Bizottság kezdeményezése

A Bizottság e kezdeményezést – mely a Szerződés módosításával jár – az Európai Ügyészség hatáskörének a több tagállamot érintő terrorista bűncselekményekre való kiterjesztése céljából nyújtja be, a terrorfenyegetésekre adott átfogó és megerősített európai válasz részeként.

A közleményt egy melléklet kíséri, amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 86. cikkének (1) és (2) bekezdését módosító európai tanácsi határozatra tett bizottsági kezdeményezést tartalmazza, azzal a céllal, hogy kiterjessze az Európai Ügyészség hatáskörét a több tagállamot érintő terrorista bűncselekményekre.

Az EUMSZ 86. cikkének (4) bekezdése lehetővé teszi az Európai Ügyészség hatáskörének kiterjesztését. Az EUMSZ 86. cikkének (4) bekezdése felhatalmazza az Európai Tanácsot arra, hogy a 86. cikket módosító határozatot fogadjon el az Európai Ügyészség hatáskörének a több tagállamra kiterjedő súlyos bűncselekményekre való kiterjesztése érdekében. Az Európai Tanács az Európai Parlament egyetértését és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

Az EUMSZ 86. cikkének (4) bekezdésében az „egyhangúság” kifejezés nemcsak az Európai Ügyészségben részt vevő tagállamokra utal, hanem más tagállamokra is¹². Ez a Szerződést módosító egyszerűsített eljárás nem tervezi, hogy az Európai Tanács a Bizottság javaslata alapján járjon el, de ez nem akadályozza meg a Bizottságot egy kezdeményezés ismertetésében.

Az Európai Tanács módosíthatja az EUMSZ 86. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy, hogy kiterjessze az Európai Ügyészség hatáskörét „a határokon átnyúló súlyos bűncselekmények” mindegyikére, némelyikére vagy csak egy ilyen bűncselekményre. Ez az elképzelés magában foglalja az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében említett határokon átnyúló különösen

¹¹ A Bizottság 2018. augusztus 1-jén megerősítette Hollandia részvételét az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködésben (HL L 196., 2018. augusztus 2.). 2018. augusztus 7-én a Bizottság megerősítette Málta részvételét az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködésben (HL L 201., 2018. augusztus 8.).

¹² Az Európai Ügyészség megerősített együttműködés keretében jött létre 22 részt vevő tagállammal, lásd a 9., 10. és 11. lábjegyzetet.

súlyos bűncselekményeket. További követelményként az Európai Ügyészség hatásköre csak „a több tagállamot érintő súlyos bűncselekmények” esetében terjeszthető ki.

Az EUMSZ 86. cikkét módosító európai tanácsi határozatot követően a Bizottság jogalkotási javaslatot terjeszt majd elő az (EU) 2017/1939 rendelet módosítására az Európai Ügyészség hatáskörének biztosítása és az olyan lehetséges módosítások bevezetése érdekében, amelyekre szükség lehet az Európai Ügyészség hatékony terrorizmusellenes nyomozati és vádhatósági tevékenységei tekintetében. A rendelet módosításakor nem lenne lehetőség az Európai Ügyészségen belüli változó geometriára oly módon, hogy a tagállamok a hatásköre különböző szegmenseiben vegyenek részt. Ugyanígy a nem részt vevő tagállamoknak, amelyek esetleg később csatlakoznak az Európai Ügyészséghez, minden területen részt kellene venniük.

3. Hiányosságok a határon átnyúló terrorcselekményekkel kapcsolatos nyomozás és büntetőeljárás alá vonás terén

Noha jelentős előrelépés zajlik az Európai Unióban a terrorizmus és egyéb biztonsági fenyegetések elleni küzdelem terén, különösen az európai biztonsági stratégia, valamint a hatékony és valódi biztonsági unió megteremtésére irányuló törekvések összefüggésében, továbbra is számos hiányosság figyelhető meg a jelenlegi jogi, intézményi és működési keretben. Mindenekelőtt nem létezik közös uniós megközelítés a határon átnyúló terrorcselekményekkel kapcsolatos nyomozás, büntetőeljárás alá vonás és bíróság elé állítás vonatkozásában.

3.1. A terrorcselekményekkel kapcsolatos nyomozások széttagoaltsága

Jelenleg kizárólag a nemzeti bűnüldöző és igazságügyi hatóságok feladata a terrorcselekményekkel kapcsolatos nyomozás, büntetőeljárás alá vonás és bíróság elé állítás. Ugyanakkor a hatáskörük nem terjed túl a nemzeti határokon, a terrorcselekmények azonban nagyon gyakran határon átnyúló dimenzióval rendelkeznek¹³. Ennek gyakran az az eredménye, hogy eltérő nemzeti megközelítések léteznek a nyomozással és büntetőeljárás alá vonással kapcsolatban, illetve hiányosságok állnak fenn az információcsere, a koordináció és az együttműködés terén a különböző érintett hatóságok között.

Az évek során az Unió számos intézkedést vezetett be annak érdekében, hogy megerősítse a terrorista bűncselekményekkel kapcsolatos határon átnyúló együttműködést. Különösen az Eurojust és az Europol lehetővé teszi már a többoldalú igazságügyi és bűnüldözési együttműködést, valamint a koordinációt és információcserét a határon átnyúló súlyos

¹³ Vö. a fent leírtak és az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdése.

bűncselekményekkel kapcsolatos ügyekben a nemzeti hatóságok kérésére. Az Eurojust szerepét tovább fogja erősíteni az új jogi kerete, amely várhatóan 2019-ben lép életbe¹⁴.

A 2015–2017 közötti időszakban¹⁵ több mint kétszeresére nőtt az Eurojust terrorcselekmények elleni küzdelemmel kapcsolatos ügyterhe, a közös nyomozócsoportok száma pedig megnégyszereződött¹⁶. Az Eurojust ügyei egyértelműen arról tanúskodnak, hogy egyre nagyobb szükség van a nemzeti igazságügyi hatóságok közötti közös és összehangolt megközelítésre. A tagállamok az Eurojust segítségét kérik például az információcsere és a bizonyítékcserre, továbbá a kölcsönös jogsegély, a kiadatási kérelmek, az európai elfogatóparancsok és az európai nyomozási határozatok végrehajtásának felgyorsítása, valamint a közös nyomozócsoportok felállítása terén.

Az Eurojust tapasztalata emellett arra utal, hogy a hatóságok még akkor is gyakran nemzeti álláspontot képviselnek az erős nemzetbiztonsági szempontok miatt, ha a tagállamok általában magas prioritásnak tartják az e téren folytatott nyomozásokat és büntetőeljárás alá vonásokat. A terrorizmussal kapcsolatos nyomozások bizalmas jellege további akadályokat gördíthet az elé, hogy a hatóságok a nemzeti ügyekben szigorúan szükséges mértéket meghaladóan információkat osszanak meg egymással és nyomozást indítsanak.

Ebből kifolyólag a terrorizmussal kapcsolatos ügyekben a nyomozás és a büntetőeljárás alá vonás számos tagállamban párhuzamosan és elszigetelten zajlik, amelynek következtében összetettségük és/vagy határon átnyúló jellegük nem mindig kerül megfelelően figyelembe vételre. A nemzeti joghatóság terjedelme így akadályozhatja a határon átnyúló terroristák és terrorista sejtek vagy hálózatok tevékenységének megértését és az ellenük való küzdelmet.

Bár mind az Eurojust, mind az Europol következetesen erőteljesen támogatja a nemzeti hatóságokat a terrorcselekmények elleni küzdelemben, ezen ügynökségek csak a nemzeti hatóságok segítség iránti megkeresései alapján léphetnek fel. Mivel egyik ügynökség sem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy proaktívan koordinált, hatékony és arányos büntetőeljárás alá vonást folytasson le uniós szinten, nem képesek kezelni a terrorista bűncselekmények szétagolt büntetőeljárás alá vonásának problémáját.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2018. június 19-én megállapodásra jutott az Eurojust reformjáról, és a Büntető Igazságszolgáltatási Együttműködés Európai Ügynökségének [Eurojust] létrehozásáról, valamint a 2002/187/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, ...i (EU) 2018/... rendelet hamarosan hivatalosan elfogadásra kerül és hatályba lép.

¹⁵ 2015-ben 41 ügy, 2016-ban 67 ügy, 2017-ben 87 ügy.

¹⁶ 2017-ben 12 közös nyomozócsoport alakult a terrorizmus elleni küzdelem céljára, szemben a 2016-ban létrejött 4, illetve a 2015-ben létrejött 3 közös nyomozócsoporttal.

3.2. A terrorizmussal kapcsolatos ügyek vonatkozásában a nemzeti hatóságok és az uniós ügynökségek közötti kellő időben történő információcsere hiányosságai

Az Unió fellépett a strukturális információcsere fokozása érdekében, különösen a biztonságirányításra, a határigazgatásra és a migrációkezelésre vonatkozó hatékonyabb és intelligensebb információs rendszerek kiépítésére irányuló munka révén¹⁷, de továbbra is jelentős kihívások állnak fenn az információk időben történő megosztását illetően konkrét nyomozások vagy büntetőeljárás alá vonások esetében.

A terrorista ügyekkel kapcsolatos információcsere kapcsán az Eurojust a közelmúltban megjelent, a külföldi terrorista harcosokról szóló jelentésében¹⁸ jelezte, hogy nincs összehangolt megközelítés a megosztott információra vonatkozóan. Továbbra is vannak különbségek az egyes tagállamok által az Eurojusttal megosztott információk mennyiségét, típusát és körét illetően. Ez az egyik oka annak, hogy az Eurojust által 2018 júniusában szervezett terroristaellenes találkozó összefüggésében ismét hangsúlyt kapott a terrorcselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárás alá vonások alkalmazásában az igazságügyi információk összehasonlító ellenőrzésének fontossága¹⁹. Az elégtelen információcsere eredményeképpen az Eurojust továbbra is csak korlátozott mértékben tudja azonosítani a folyamatban lévő nyomozásokkal és büntetőeljárás alá vonásokkal való meglévő kapcsolatokat, beleértve a más tagállamokkal való összefüggéseket.

Emellett konkrét határon átnyúló esetekben a terrorista bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás és büntetőeljárás alá vonás valamennyi bűnüldöző és igazságügyi hatóság gyors és összehangolt fellépését teszi szükségessé annak biztosítására, hogy nem vesznek el bizonyítékok, valamint a további, esetlegesen kapcsolódó terrorista bűncselekmények megelőzése érdekében. Ugyanakkor ez igen nagy kihívást jelent a határon átnyúló, több tagállamban különböző hatóságok által végzett nyomozások vonatkozásában. Ezt a kihívást részben mérsékli az Europol és az Eurojust támogatása. Emellett sem az Europolnak, sem az Eurojustnak nincs hatásköre kötelezni a nemzeti hatóságokat arra, hogy konkrét információkkal szolgáljanak vagy nyomozati intézkedéseket hajtsanak végre, ami azt jelenti, hogy az információ nem mindig hozzáférhető időben, miközben az idő alapvető fontossággal bír a terrorcselekmények sikeres felderítésében és a további, esetlegesen kapcsolódó terrorista támadások megelőzhetőségének biztosításában.

¹⁷ Az áttekintésért lásd a hatékony és valódi biztonsági unió megvalósításáról szóló tizennegyedik eredményjelentést (COM(2018) 211 final, 2018.4.17.).

¹⁸ A 15515/17. számú tanácsi dokumentum, 2018. július 2.

¹⁹ Vö. az Eurojust sajtóközleménye, 2018. június 21., további hivatkozásokkal: <http://www.eurojust.europa.eu/press/PressReleases/Pages/2018/2018-06-21.aspx>. Ebben az együttes nyilatkozatban számos tagállam kéri egy európai igazságügyi, az Eurojust kezelésében lévő terrorizmusellenes nyilvántartás létrehozását.

3.3. A bizalmas jellegű bizonyítékok összegyűjtése, megosztása és felhasználása

Bármely bűncselekmény esetében a sikeres büntetőeljárás alá vonás kulcsa annak biztosítása, hogy az összegyűjtött információk elfogadhatók legyenek bizonyítékként. Ez különösen igaz a terrorizmussal kapcsolatos esetekre, amikor a vádemelés közvetett bizonyítékokon (megfigyelés, tanúvallomások, kifürkészés) is alapul. Az Eurojustnak a terrorista bűncselekményekkel kapcsolatban hozott ítéletek nyomon követésére szolgáló rendszeréről szóló jelentések²⁰ jelzik, hogy problémák vannak az olyan információk bizonyos típusainak összegyűjtésével, megosztásával és felhasználásával kapcsolatban is, amelyek bizonyítékként használandók fel a terrorizmussal kapcsolatos ügyekben folytatott büntetőeljárás alá vonások során. A terrorizmussal kapcsolatos esetekben az információgyűjtés mindenekelőtt gyakran speciális nyomozási technikák használatától függ vagy a tagállamok szakosodott illetékes hatóságainak munkájával jár. Gyakran nem kerül sor az ilyen információk megosztására az információforrások védelme, az informátorok névtelenségének biztosítása, illetve annak biztosítása érdekében, hogy az információgyűjtésére használt módszerek védettek maradjanak.

3.4. A nyomozati és vádhatósági szakasz elkülönülése

Különösen a terrorizmussal kapcsolatos esetekben alapvető fontosságú a bűnüldöző hatóságok és a vádhatósági eljárást lefolytató hatóságok közötti szorosan összehangolt fellépés. A letartóztatási parancsokat vagy a házkutatásokat egyidejűleg kell végrehajtani, és ezek időben megszerzett bírói engedélyhez kötöttek. Ezért rendkívül fontos a nyomozó hatóságok és a vádhatósági eljárást lefolytató hatóságok közötti zökkenőmentes együttműködés. Elképzelhető, hogy a különböző nemzeti prioritások vagy bizalmas ügyek, illetve egyszerűen az erőforrások elérhetősége (vagy azok hiánya) még a nemzeti hatóságok, az Europol és az Eurojust együttműködése esetén is befolyásolja a végeredményt. Nincs olyan uniós szintű központi hatóság, amely a határon átnyúló terrorizmussal kapcsolatos esetekben a nyomozást és a büntetőeljárás alá vonást is irányítani tudja, biztosítva ezáltal a nemzeti és uniós szinten érintett valamennyi hatóság közötti valóban zökkenőmentes együttműködést szigorú határidők és titoktartás mellett.

3.5. Nem hatékony párhuzamos nyomozások és büntetőeljárás alá vonások

A terrorista bűncselekmények gyakran több országot érintenek. Emellett a gyanúsítottak vagy áldozatok gyakran különböző nemzetiségűek. Joghatósági összeütközések fordulhatnak elő például olyan esetekben, amikor az áldozatok különböző tagállamokból származnak, és

²⁰ Vö. az Eurojustnak a terrorista bűncselekményekkel kapcsolatban hozott ítéletek nyomon követésére szolgáló rendszeréről szóló jelentések, 28. szám, 2018. május, 16–18. és 38. o.; 27. szám, 2017. március, 32. o.; 25. szám, 2016. június, 29–31. o.

valamennyi érintett tagállam gyakorolni kívánja joghatóságát ugyanazon terrorista bűncselekmény vonatkozásában. Például a közelmúltban számos terrorizmussal kapcsolatos esetben párhuzamosan két vagy több tagállam kívánt élni joghatóságával az ugyanazon bűncselekménnyel kapcsolatos büntetőeljárás alá vonás lefolytatására olyan különböző okokból, mint például az áldozat nemzetisége vagy területi illetékesség. Az ilyen párhuzamos büntetőeljárás alá vonások *non bis in idem* helyzetekhez vezethetnek.

Jelenleg nincs megfelelő uniós mechanizmus az ilyen helyzetek kezelésére. Több tagállamot érintő ügyekben az egyik tagállam hatóságai általi nyomozati vagy vádhatósági fellépés következményekkel járhat a más tagállamokban zajló nyomozásokra vagy büntetőeljárás alá vonásokra. Az összehangolt fellépés különösen olyan esetekben rendkívül fontos a bizonyítékok vagy gyanúsítottak eltűnésének elkerülése érdekében, amelyek olyan terrorista sejteket érintenek, amelynek tagjai különböző tagállamokban aktívak. Az Eurojust lényeges szerepet játszhat a nyomozások koordinálásában, de jelenlegi jogi keretei között nem dönthet joghatósági összeütközések esetében, és nem kényszerítheti a tagállamok hatóságait arra, hogy visszalépjenek a joghatóságuk gyakorlásától.

A fent említett hiányosságokat az alábbi keretes szöveg szemlélteti:

Hipotetikus eset:

Egy dzsihadista terrorista sejtnek több uniós tagállamban vannak ügynökei, akik nem kommunikálhatnak egymással vagy akár nem is tudnak egymásról, és kizárólag titkosított üzenetekben kapnak utasításokat. Az egyes ügynökök feladata eltérő, például autóbérlés, vegyi anyagok beszerzése, információgyűjtés a lehetséges célpontokról, hamis személyazonosító okmányok beszerzése stb., miközben a műveletek vezetője egy harmadik országból irányítja őket.

Az „A” tagállamban a bűnüldöző tevékenységek során szerzett információknak köszönhetően az illetékes hatóságok felfedezik, hogy hamis okiratok készültek fiktív személyek számára, és letartóztatják a gyanúsítottat. Nem tudják, hogy ezek az okiratok egy nagyobb terrorista sejt számára és annak terrorcselekményei elkövetéséhez készültek, és okirat-hamisításért vonják az elkövetőt büntetőeljárás alá.

A „B” tagállamban végzett bűnüldöző tevékenységek lehetővé teszik a illetékes hatóságok számára annak a személynek az azonosítását, aki nagy mennyiségű rovarirtó szert vásárolt, állítólag bombakészítés céljából, akit letartóztatnak, és vádat emelnek ellene mindössze mint „magányos farkas” terrorista ellen, nem tudván a terrorista sejtről vagy sejt többi tagjáról.

A terrorista csoport vezetője tudomást szerez az „A” és „B” tagállamban folytatott bűnüldözési és igazságügyi tevékenységekről, és a terrorista sejt módosít terrorista tervein.

Az „A” és „B” tagállamokban végrehajtott koordinálatlan intézkedések vádemelésekhez és egyéni büntetőjogi felelősséget megállapító ítéletekhez vezetnek, de a szélesebb hálózat és

tevékenységei felderíthetetlenek maradnak, míg a terrorista hálózat fennmaradó részei módosíthatják terveiket és folytathatják terrorista tevékenységeiket.

4. Az Európai Ügyészség megszüntetheti a fennálló hiányosságokat

A fentieknek megfelelően, noha az Eurojust és az Europol által a nemzeti hatóságoknak nyújtott támogatás és az igazságügyi együttműködés megkönnyítése a meglévő kölcsönös segítségnyújtási és kölcsönös elismerési eszközök alapján alapvető jelentőségű, nincs közös európai megközelítés a terrorcselekményekkel kapcsolatos nyomozás és büntetőeljárás alá vonás, valamint az elkövetők bíróság elé állítása vonatkozásában. Az Europol és az Eurojust nem tudja teljes mértékben kezelni a határon átnyúló terrorista bűncselekmények nyomozása és büntetőeljárás alá vonása terén fennálló hiányosságokat, mivel nem rendelkeznek a Szerződés értelmében szükséges hatáskörökkel, és ezekkel nem is tudják őket felruházni, ám a Szerződés lehetővé teszi ezeket az Európai Ügyészség számára.

A fent azonosított hiányosságok alapján erősebb európai dimenzióra van szükség az ilyen bűncselekményekkel kapcsolatos egységes, hatékony és eredményes igazságügyi nyomon követés biztosításához a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló egész európai térségben. A terrorcselekmények valamennyi tagállamot és az Unió egészét érintik, ezért európai szintű megoldást kell keresni. Ebben az összefüggésben erős érvek szólnak amellett, hogy az Európai Ügyészség hozzáadott értéket teremthet a terrorcselekmények elleni küzdelem és az azonosított hiányosságok megszüntetése terén.

Az Európai Ügyészség működése

Az Európai Ügyészség független európai ügyészi szervezet, amely uniós szinten, az Unió egésze pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények nyomozására, vádhatósági eljárásának lefolytatására és az elkövetők bíróság elé állítására kapott felhatalmazást. Az Európai Ügyészség integrált felépítése magában foglalja az európai főügyészt és az európai ügyészeket, akik az Európai Ügyészség állandó tanácsokba szerveződött kollégiumát alkotják, és akik az Európai Ügyészség központi luxemburgi hivatalában dolgoznak. A központi hivatal irányítja és felügyeli majd a részt vevő tagállamokban a delegált európai ügyészeket, akik az Európai Ügyészség szerves részét képezik, nyomozást és vádhatósági eljárást folytatnak majd, valamint bíróság elé viszik az Európai Ügyészség ügyeit az illetékes nemzeti bíróságokon a központi szint felügyelete és utasításai mellett.

A központi hivatal ellenőrzi, irányítja és felügyeli a delegált európai ügyészek által végzett nyomozásokat és büntetőeljárás alá vonásokat, biztosítva ezáltal a következetes és célzott nyomon követést lehetővé tevő, Európa-szerte következetes nyomozási és vádhatósági politikát. A delegált európai ügyészek fogják irányítani a nemzeti bűnüldöző hatóságok, különösen a rendőrség, a vámhatóságok és a pénzügyi vizsgálatokat végző hatóságok munkáját.

Közvetlen és azonnali információcsere fog megvalósulni az Európai Ügyészségen belül, illetve az Európai Ügyészség és a nemzeti bűnüldöző hatóságok és az uniós szervek között, beleértve az Eurojustot, az Europol-t és az OLAF-ot.

Az Európai Ügyészség valamennyi részt vevő tagállamon átívelő, egységes hivatalként fog működni, így nem lesz szükség ad hoc közös nyomozócsoportokra vagy kölcsönös jogsegély iránti megkeresésekre, mint jelenleg. Műveletei során az Európai Ügyészség emellett átfogó nyomozati intézkedéseket fog tudni hozni terhelő és mentő bizonyítékok összegyűjtésére a bíróságokon lefolytatott következetes és hatékony büntetőeljárások érdekében.

4.1. A határon átnyúló terrorcselekményekre a nyomozás és büntetőeljárás alá vonás útján adott átfogó európai válasz

Az Európai Ügyészség európai dimenziót biztosítana a terrorcselekmények elleni és a jelenlegi hiányosságok megszüntetésére irányuló jelenlegi erőfeszítésekhez az ilyen bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás és büntetőeljárás alá vonás terén tett nemzeti erőfeszítések közötti hiányosságok áthidalásával. A jelenlegi megközelítéssel összehasonlítva az Európai Ügyészség közvetlen kapcsolatot teremtene a tagállamok hatóságaival és az uniós szereplőkkel a terrorizmussal kapcsolatos ügyekben. Ez olyan döntő minőségi előrelépés lenne, amely Unió-szerte fokozná a terrorcselekményekkel kapcsolatos nyomozás és büntetőeljárás alá vonás hatékonyságát.

Az Európai Ügyészség jó helyzetben lenne a terrorista bűncselekményekkel kapcsolatos vádhatósági eljárások lefolytatására Unió-szerte, a delegált európai ügyészek betagozódnának a nemzeti rendszerekbe és együttműködnének a nemzeti bűnüldöző hatóságokkal, a szervezet ügyészi kollégiuma koherens uniós büntetőeljárás alá vonást dolgozhatna ki a terrorcselekmények elleni küzdelem vonatkozásában, és így lehetővé tenné a hatékony nyomozásokat és büntetőeljárás alá vonásokat. Mindenekelőtt elrendelhetné a nyomozásokat, biztosíthatná a további bizonyítékok időben történő összegyűjtését, összekapcsolhatná a kapcsolódó eseteket és közös vádhatósági eljárást folytathatna le, illetve megoldhatná a joghatósággal kapcsolatos problémákat, mielőtt az esetek bíróság elé kerülnének. Emellett szorosan együttműködne egyéb uniós szereplőkkel, például az Eurojusttal és az Europollal, és így stratégiai kedvező helyzetbe kerülne ahhoz, hogy érvényre juttassa a terrorcselekményekkel kapcsolatos nyomozásra és büntetőeljárás alá vonásra vonatkozó uniós megközelítést.

4.2. A terrorista bűncselekményekkel kapcsolatos információk időben történő elégséges cseréje

Az Európai Ügyészség az információk időben történő megosztásával felülkerekedhetne a jelenlegi nehézségeken. Nemcsak arra lenne képes, hogy információkat szerezzen a tagállamoktól a terrorista bűncselekményekkel kapcsolatban, hanem utasíthatná a nemzeti hatóságokat, hogy proaktívan és célzottan több információt gyűjtsenek. Ugyanez vonatkozik az információk Eurojusttal és Europollal való megosztására is.

Az Európai Ügyészség részvétele egyaránt kedvező lenne bizonyos típusú bizonyítékok összegyűjtése, megosztása és felhasználása szempontjából. Tekintve, hogy az Európai Ügyészség testülete a részt vevő tagállamokból származó európai ügyészekből fog állni, az Európai Ügyészség kedvező helyzetben lesz az érzékeny és bizalmas információk kezelése szempontjából. Például az Európai Ügyészség biztosítaná, hogy a delegált európai ügyészek és a felügyeletet ellátó európai ügyészek révén az információgyűjtési módszerek bizalmasak maradjanak, illetve megállapodás szülessen az Európai Ügyészség által felhasznált információk egyértelmű kezelési kódjairól. Emellett az Európai Ügyészség mint az európai ügyészi szervezet könnyebben együttműködne harmadik országokkal vagy nemzetközi szervezetekkel, mint az egyes tagállamok. Ebben a tekintetben az Európai Ügyészség kiaknázná az (EU) 2017/1939 rendelet nemzetközi együttműködésre vonatkozó rendelkezéseivel és a létrehozandó jogi kerettel kapcsolatos előnyöket.

Integrált megközelítésével az Európai Ügyészség új információs csatornákat fog létrehozni a delegált európai ügyészek és a tagállami hatóságok szintjén, továbbá központi szinten az uniós szervekkel, harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel. Lehetővé válna az egész Unióra kiterjedő információáramlás. Ez lehetővé tenné az új terrorista tendenciákra és módszerekre való gyors reagálást.

4.3. A nyomozati és vádhatósági szakasz összekapcsolása

Az Európai Ügyészség hatásköre az uniós költségvetést érintő bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozásra és vádhatósági eljárásra is kiterjed majd, és meglesz az az előnye, hogy hatáskörrel rendelkezik a rendőrségi nyomozások koordinálására, ami lehetővé tenné például az eszközök gyors befagyasztását és lefoglalását, illetve a letartóztatások elrendelését Unió-szerte. Ez megszüntetné a terrorizmussal kapcsolatos párhuzamos és összehangolatlan nyomozások és büntetőeljárás alá vonások által teremtett meglévő hiányosságokat is.

Az Európai Ügyészség lehetővé fog tenni egy sokkal nagyobb mértékben összekapcsolt és összehangolt nyomozási és büntetőeljárás alá vonási megközelítést. Az Európai Ügyészség által irányított nyomozások biztosítani fogják, hogy valamennyi érintett hatóság mindig időben hozzáférhessen a szükséges információkhoz. Emellett olyan egyértelmű döntéshozatali struktúra fog létrejönni, amely az optimális eredmények elérésére összpontosít minden érintett tagállam vonatkozásában. Az Európai Ügyészség új megbízatása alá tartozó bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozások szempontjából előnyös lesz az Európai Ügyészség központi irányító szerepe. Ezek a nyomozások ezért jól koordináltan folyhatnak, és a bűncselekmények elkövetésének helyszínétől függetlenül sor kerülhetne a nyomozás valamennyi szempontjának figyelembevételére. A nyomozásra és büntetőeljárás alá vonásra vonatkozó koordinált megközelítés emellett biztosítaná, hogy a nyomozó hatóságok az Európai Ügyészség hatáskörére támaszkodva biztosítsák, hogy akkor és ott hozzák meg a nyomozati intézkedéseket, amikor és ahol azok a leghatékonyabbak, függetlenül attól, hogy az Unión belül hol kell meghozni őket.

4.4. A nyomozások és büntetőeljárás alá vonások hatékonysága és koherenciája

Az Európai Ügyészség képes lenne a terrorcselekményekkel kapcsolatos olyan koherens és hatékony büntetőeljárás alá vonás biztosítására, amely valamennyi érintett tagállam és az Unió egésze érdekét is figyelembe venné. A nemzeti jogrendszereket ismerő európai ügyészek fogják alkotni az Európai Ügyészség testületét, ami segítene biztosítani a határon átnyúló terrorcselekményekre adott lehető legjobb választ. Az Európai Ügyészség jó helyzetben lenne a joghatósággal kapcsolatos problémák megoldására, mivel ez lenne az egyetlen olyan uniós szereplő, amely – objektív kritériumok alapján – eldöntené, hol kerüljön bíróság elé az ügy. A büntetőeljárás alá vonások lefolytatása tekintetében a legalkalmasabb joghatóságra vonatkozó döntés megelőzné a lehetséges konfliktusokat, és elkerülné a szükségtelen pereket. Az Európai Ügyészség hatáskörének a több tagállamot érintő terrorista bűncselekményekre való kiterjesztése így csökkenthetné a joghatósági összeütközések gyakoriságát ezen a téren, és hatékony mechanizmust biztosítana ezek feloldására.

Hipotetikus jövőbeli eset

Terrorizmus finanszírozás bűncselekményével kapcsolatos nyomozás van folyamatban A tagállamban. A tagállam hatóságai egyértelműen látják, hogy az érintett személyek terrorcselekményeket finanszíroznak, az viszont nem egyértelmű, hogy végül hol szándékoznak felhasználni a pénzt. B tagállamban ugyanakkor nyomozás folyik olyan cselekményekkel kapcsolatban, amelyek terrorista támadásokat készítenek elő, beleértve hozzávalók beszerzését úgynevezett „piszkos bombák” előállításához. C tagállamban eközben egy nyomozás egy terrorista propagandát tartalmazó honlapra összpontosít. C tagállam hatóságai gyanítják, hogy a honlap egyes zárt részei emellett egy terrorista csoport tagjai közötti kommunikációra szolgálnak.

Az érintett tagállamok egyike sem kérte még az Europol vagy az Eurojust segítségét, mivel úgy ítélik meg, hogy ezek a nyomozások elsősorban nemzeti jellegűek. Csak akkor derül fény az ügyek közötti összefüggésre, amikor az A tagállamban folytatott nyomozásban részt vevő egyik delegált európai ügyész felhívja az Európai Ügyészség figyelmét az ügyre: az A tagállamban nyomozás tárgyát képező finanszírozás valójában a B tagállamban „piszkos bombát” készítő csoport tevékenységeire irányul, és kiderül, hogy ezek a csoportok valójában kapcsolatban vannak egymással a C tagállamban nyomozás tárgyát képező honlapon keresztül.

Az Európai Ügyészség gondoskodni tud arról, hogy C tagállamban a honlap naplóbejegyzéseihez való hozzáférés megszerzéséhez szükséges nyomozati intézkedésekre ugyanakkor kerüljön sor, amikor a hatóságok letartóztatják a finanszírozással foglalkozó csoportot A tagállamban és az előkészítő csoportot B tagállamban, így nincs esélyük a bizonyítékokkal való visszaélésre.

Minden érintett, terrorizmussal gyanúsított személy letartóztatására egyidejűleg kerülhet sor, és a további nyomozati intézkedések összehangolhatók és végrehajthatók egyetlen hivatalból,

amely emellett biztosítaná, hogy ne kerüljön sor joghatósági összeütközésekre, illetve elfogadhatók legyenek az összegyűjtött bizonyítékok.

5. Az Európai Ügyészség hatásköre több tagállamot érintő terrorista bűncselekményekre való kiterjesztésének hatása

5.1. Az Európai Ügyészségre gyakorolt hatás

Az Európai Ügyészség integrált intézményi felépítésével és döntéshozatali eljárásaival jelentős előnyöket kínál a határon átnyúló terrorista bűncselekmények elleni küzdelem terén. Ez a felépítés biztosítani fogja a nemzeti jogrendszerekre vonatkozó ismeretek összegyűjtését, lehetővé teszi a határon átnyúló bűnözői tevékenységek egyedi áttekintését az Unióban, a kiegyensúlyozott és gyors döntéshozatalt az állandó tanácsok révén, amelyekben az európai ügyészek tevékenykednek, valamint biztosítja a nemzeti szintű hatékony nyomom követést a delegált európai ügyészek révén. Az Unió-szerte végzett gyors kommunikációt az Európai Ügyészség központi és helyi szintű ügyészei között ügyviteli rendszer fogja biztosítani. Az Európai Ügyészség intézményi struktúráját és döntéshozatali folyamatait fenn kell tartani, amikor hatáskörét kiterjesztik a több tagállamot érintő terrorista bűncselekményekre.

A kiterjesztés ugyanakkor több változás átvezetését igényli az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló (EU) 2017/1939 rendeletben a bővebb hatáskört figyelembe vétele érdekében, valamint az Európai Ügyészség jelenlegi, az uniós költségvetés elleni pénzügyi bűncselekményekre való összpontosítására tekintettel. Ezek a változtatások különösen az Európai Ügyészség hatáskörét érintik, de több más kiigazításra is szükség lesz. Ezen túlmenően az Európai Ügyészség hatáskörének a több tagállamot érintő terrorista bűncselekményekre való kiterjesztése kihat az Európai Ügyészség költségvetésére és személyzetére.

Az EUMSZ 86. cikkét módosító európai tanácsi határozatot követően (lásd fent) a Bizottság jogalkotási javaslatot terjeszt majd elő az (EU) 2017/1939 rendelet módosítására az Európai Ügyészség hatáskörének több tagállamot érintő terrorista bűncselekményekre való kiterjesztése érdekében, ideértve a szükséges módosításokat is.

Hatáskör

Az Európai Ügyészség hatásköre jelenleg az Unió pénzügyi érdekeit sértő pénzügyi bűncselekményekre terjed ki, az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló (EU) 2017/1371 irányelv²¹ meghatározása szerint.

²¹

Lásd a fenti 8. lábjegyzetet.

Az Európai Ügyészség hatásköre azonos módon kiterjeszthető a több tagállamot érintő terrorista bűncselekményekre, a terrorizmus elleni küzdelemről szóló (EU) 2017/541 irányelvre²² való hivatkozással. Az EUMSZ 86. cikkének (4) bekezdése lehetővé teszi az Európai Ügyészség hatáskörének kiterjesztését a több államra kiterjedő vonatkozású súlyos bűncselekményekre, és e kezdeményezés révén a Bizottság a több tagállamot érintő terrorista bűncselekményeket célzó kiterjesztést indítványozza.

E célzott kiterjesztést követően az (EU) 2017/1939 rendelet 22. cikkét módosítani kell egy új bekezdés beillesztésével, mely szerint az Európai Ügyészség hatáskörrel rendelkezik az (EU) 2017/541 irányelv 3–12. cikke és 14. cikke szerinti bűncselekmények vonatkozásában, amennyiben e bűncselekmények több tagállamot érintenek²³.

Az (EU) 2017/541 irányelvben hivatkozott bűncselekmények közé tartoznak a „terrorista bűncselekmények” és a „terrorista csoporthoz kapcsolódó bűncselekmények”, valamint a „terrorista tevékenységekhez kapcsolódó bűncselekmények”, például a terrorista bűncselekmény elkövetésére való nyilvános uszítás, toborzás, képzés biztosítása és képzésben való részvétel, terrorizmus céljából való utazás, terrorizmus céljából való utazás szervezése vagy egyéb módon történő elősegítése, illetve a terrorizmus finanszírozása. Nemcsak e bűncselekmények elkövetése számít bűncselekménynek, hanem a bűnsegély, a felbujtás és a kísérlet is.

Az (EU) 2017/1939 rendelet 2. cikke („Fogalommeghatározások”) tükrözné az EPPO hatáskörének e bűncselekményekkel történő bővítését, és olyan szöveggel egészülhetne ki, amely tovább egyértelműsíti azt a követelményt, hogy a szóban forgó bűncselekmények több tagállamot érintsenek.

Az (EU) 2017/1939 rendelet további kiigazításai

Mivel az Európai Ügyészség jelenlegi keretét az uniós költségvetés elleni bűncselekmények nyomozása, vádhatósági eljárásnak lefolytatása és az elkövetők bíróság elé állítása céljából alakították ki, a hatáskörének több tagállamot érintő terrorista bűncselekményekre való kiterjesztése szükségessé teszi a (EU) 2017/1939 rendelet ebből következő további kiigazítását annak érdekében, hogy az Európai Ügyészség alkalmassá váljon az ilyen kibővített hatáskörre.

²² Az (EU) 2017/541 irányelv (2017. március 15.) a terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról. Az (EU) 2017/541 irányelv 28. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamoknak az (EU) 2017/541 irányelvet 2018. szeptember 8-ig kell átültetniük.

²³ Az EUMSZ 86. cikkének (4) bekezdése rögzíti, hogy a kiterjesztés olyan bűncselekményekre vonatkozhat, amelyek több tagállamot érintenek. Ez nem zárja ki, hogy e bűncselekmények harmadik országokat is érinthetnek.

A rendeletben megvizsgálandó kérdések közé tartozik például az Európai Ügyészség tárgyi és személyi hatáskörének, az Európai Ügyészség hatáskörének gyakorlásához szükséges feltételek esetleges kiigazítása szükségességének (amely egyes esetekben különösen a költségvetés elleni bűncselekményekre kifejezetten jellemző szempontokhoz kapcsolódnak, például a kár vagy az uniós költségvetés általi finanszírozás mértéke), a vizsgálati jogköröknek vagy a joghatóság elveinek meghatározása. Ezen túlmenően a jelenlegi keret számos, pénzügyi bűncselekményekre összpontosító rendelkezést tartalmaz, amelyek pénzügyi küszöbértékekre²⁴, az Európai Ügyészség ügyészeinek kinevezésére vonatkozó kiválasztási kritériumként meghatározott, a pénzügyi nyomozások terén meglévő speciális szakértelemre vonatkoznak²⁵, ezért ezeket megfelelően ki kell igazítani, hogy figyelembe vételre kerüljenek a terrorista bűncselekmények nyomozása és büntetőeljárás alá vonása során felmerülő sajátos szükségletek is.

A költségvetéssel és a személyi állománnyal kapcsolatos megfontolások

Az Európai Ügyészség hatáskörének kiterjesztése kihatna az Európai Ügyészség költségvetésére és személyzetére is, a megnőtt munkateherrel további ügyészekre és egyéb, különösen a terrorcselekményekkel kapcsolatos nyomozások és büntetőeljárás alá vonások terén tapasztalt munkatársakra lenne szükség. Továbbá ennek megfelelően módosítani kellene az Európai Ügyészség szükséges biztonsági követelményeit. Ezek a következmények további értékelés tárgyát fogják képezni a jövőbeli jogalkotási javaslatot kísérő pénzügyi kimutatásban benyújtandó részletesebb információk alapján.

5.2. Az uniós ügynökségekre és nemzeti hatóságokra gyakorolt hatás

Az Európai Ügyészség hatáskörének a több tagállamot érintő terrorista bűncselekményekre való kiterjesztése hatással lenne az Europol és az Eurojust jelenlegi feladataira és szerepeire, illetve a nemzeti hatóságokra. Például az uniós szintű bűnügyi elemzésre való kapacitást tovább kell fejleszteni, tekintve, hogy az ilyen elemzés az e szinten történő információmegosztás egyik legnagyobb előnye. Az Európai Ügyészség felhatalmazást kaphatna, és utasíthatná²⁶ az Europol, hogy bűnügyi elemzéseket végezzen számára. Hasonlóképpen, az Európai Ügyészség szorosan koordinálná az együttműködését az Eurojusttal, hogy biztosítsa az Európai Ügyészség által lefolytatott, illetve a nemzeti hatóságok által lefolytatott és az Eurojust által támogatott büntetőeljárás alá vonások kiegészítő jellegét. Ez a kiegészítő jelleg megerősítené az Eurojust azon szerepét, hogy

²⁴ Például az Európai Ügyészség hatáskörének gyakorlása (az (EU) 2017/1939 rendelet 24 és 25. cikke), az Európai Ügyészség saját hatáskörbe vonására vonatkozó joga (az (EU) 2017/1939 rendelet 28. cikke) vagy az eljárás nemzeti hatóságokhoz történő átadása és áthelyezése (az (EU) 2017/1939 rendelet 34. cikke) kontextusában.

²⁵ Az (EU) 2017/1939 rendelet 14. és 16. cikke.

²⁶ Az (EU) 2017/1939 rendelet 102. cikke már előírja, hogy az Európai Ügyészség „az általa folytatott konkrét nyomozáshoz elemzési támogatást is kérhet az Europoltól”, de az itt tervezett utasítási hatáskör érdekében az Europolról szóló rendeletet is módosítani kellene.

alapvető láncszem a terrorizmussal kapcsolatos határon átnyúló bűncselekmények, például a kiberbűnözés terén lefolytatott büntetőeljárás alá vonások koordinálásában. Ugyanakkor az Eurojust képes lenne egyéb bűncselekményekkel (például szervezett bűnözés, kábítószer-kereskedelem, emberkereskedelem) kapcsolatos határon átnyúló nyomozások támogatására fordítani az erőforrásait.

Az Európai Ügyészség, az Eurojust és az Europol közötti szoros kapcsolat kialakítása olyan szinergiákat hozhatna létre, amelyek a terrorista bűncselekmények elleni küzdelemben érintett valamennyi fél számára előnyösek, és biztosíthatná a munkafeladat megkettőződésének elkerülését. Így a lehető leghatékonyabban kerülne sor a szűkös erőforrások felhasználására.

Az Európai Ügyészség hatáskörének a terrorista bűncselekményekre való kiterjesztése hatással lenne az egyéb uniós vagy nemzeti hatóságokkal folytatott munkájára, továbbá a velük folytatott együttműködés módjára és keretére is. Ide tartoznak például a pénzügyi információs egységek, amelyek feladatai kiterjednek többek között a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos gyanús ügyeletekre.

6. Következtetés

A terrorfenyegetettség továbbra is magas marad és továbbra is új formákat ölt, ami még határozottabb uniós választ tesz szükségessé. A terrorcselekményekkel kapcsolatos nyomozásra és büntetőeljárás alá vonásra, valamint az elkövetők bíróság elé állítására vonatkozó uniós szintű kapacitás bővítése a terrorfenyegetésekre adott átfogó európai válasz részét képezi.

Mivel ez az egyetlen uniós szerv, amely hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást folytasson, illetve az illetékes nemzeti bíróságok előtt bűncselekmények miatt vádat emeljen, valamint bíróság elé állítsa az elkövetőket, az Európai Ügyészség jelentős potenciállal rendelkezik arra, hogy jelentősen fokozza a terrorista bűncselekmények elleni küzdelem jelenlegi erőfeszítéseit az Európai Unióban.

A 2019. május 9-i nagyszabású csúcstalálkozóra tekintettel a Bizottság e közlemény útján felkéri az Európai Tanácsot, hogy az Európai Parlamenttel együtt mozdítsa elő ezt a kezdeményezést, és hozzon döntést az Európai Ügyészség hatáskörének kiterjesztéséről a több tagállamot érintő terrorista bűncselekményekre.